

TEHNIKA IN TEHNOLOGIJA IN LIKOVNA UMETNOST

NAVODILA ZA DELO

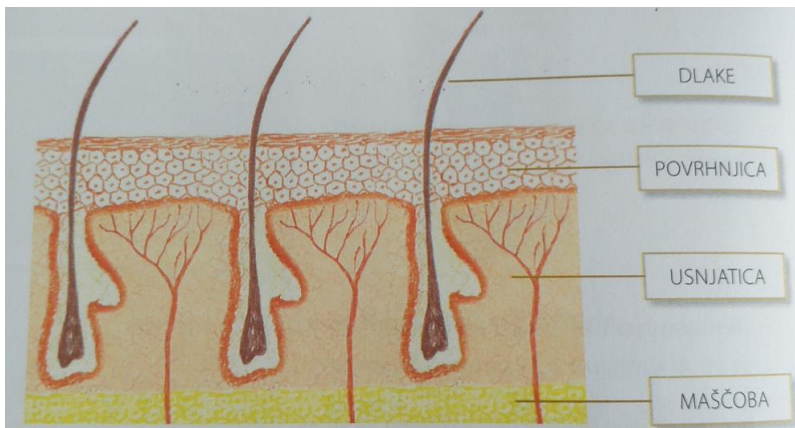
PREBERI SPODNJE BESEDILO IN UTRDI SVOJE ZNANJE IZ POGlavJA *USNJE*

Usnje je uporabno. Je močno in trpežno. Uporabljamo ga za izdelavo **obutve, oblačil, sedžnega pohištva, avtomobilskih sedežev** in drugih izdelkov.

Usnje izdelujejo iz živalske kože. Koža je sestavljena iz treh plasti (učbenik str. 40):

- Zunanja plast ali **POVRHNJICA**, ki jo odstranijo skupaj z dlakami.
- Srednja plast ali **USNJATICA**, ki jo uporabijo za izdelavo usnja.
- Spodnja plast **MAŠČOBE**, ki jo odstranijo.

Postopek izdelave usnja ali **STROJENJA**:

PRIPRAVA KOŽE: Kožo posipajo s **soljo**, da **preprečijo gnitje**. **Odstranijo maščobo in dlako**.

STROJENJE KOŽE: S posebnimi sredstvi, ki jim pravimo **STROJILA**, kožo **omehčajo** in naredijo **prožno**. **Zaščitijo jo pred propadanjem**.

DODELAVA USNJA: Usnje pridobi primeren videz. Lahko ga **obarvajo**. Z **brušenjem** lahko ustvarijo **hrapavo površino**. Na koncu ga **ravnajo**.

Ko kupujemo usnjene izdelke, moramo preveriti, če so dejansko iz usnja. Usnjeni izdelki so označeni s posebnim znakom, ki ga že poznaš, saj si ga risal v zvezek. Znak je prikazan tudi v učbeniku, na strani 42.

KRZNO

Kožo nekaterih živali strojijo na poseben način, **skupaj z dlako**. Tako usnje imenujemo **krzno**. Ljudje ga uporabljajo predvsem **v krajih koder je mrzlo**. Pri nas se krzno nosi, **ker je moderno**. **To pa seveda ni prav, ker morajo zaradi krzna umreti nedolžne divje živali.**

UMETNO USNJE

Poznamo tudi umetno usnje, ki je na videz lahko enako kot pravo. Izdelajo ga tako, da **tkanino premažejo s posebno umetno snovjo in vanjo vtisnejo vzorec usnja**. Označeno je s posebnim znakom v obliki **dijamanta**, ki si ga že narisal v zvezek. Najdeš ga tudi v učbeniku na strani 43.

OBDELAVA USNJA

Usnje obdelujemo s škarjami, ali s posebnimi noži, če je debelejše. Usnje, kakor tudi blago, lahko **šivamo**. To počnemo **ročno** ali s **šivalnim strojem**. Sukanec za šivanje mora biti **debelejši**, kakor tisti, ki se uporablja za šivanje blaga.

LIKOVNO USTVARJANJE

SKLOP: SLIKANJE, RISANJE

VSEBINA: MEŠANE IN NEMEŠANE BARVE, PESTRE IN MANJPESTRE BARVE

Se še spomniš katere so osnovne barve?

Osnovne tri barve se v barvnem krogu nahajajo v trikotniku, ki je v sredini. Osnovnim barvam pravimo **NEMEŠANE BARVE**, ko pa pričnejo barve med seboj mešati, dobimo **MEŠANE BARVE**. Nemešane barve ter barve, ki so zmešane zgolj iz dveh osnovnih barv, so **živahne** in jim pravimo, da so **PESTRE BARVE**. Ko pa med seboj mešamo več barv, so

barve vse manj žive in jim zato pravimo, da so MANJPESTRE BARVE.

LIKOVNA NALOGA:

Pri uri tehnike si usvojil znanje o usnju. Spoznal si, da usnje izdelujemo iz živalske kože. Najpogosteje je to koža goveda (krava, vol). Kakšne barve je koža krave? Pestre ali manj pestre?

Upodobi kravo z manj pestrimi barvami (rjavimi), okoli krave pa naslikaj pomladni cvetoči travnik. Travniki upodobi s pestrimi barvami: zelene trave in rumeni, rdeči, oranžni in vijoličasti cvetovi.